

Gemeenteraad Leudal
Postbus 3008
6093 ZG HEYTHUYSEN

Ons kenmerk Z/25/199579/689262

Uw kenmerk
Behandeld door

Telefoonnummer (0475) 85 90 00
E-mail info@leudal.nl
Internet <https://www.leudal.nl/>

Datum 15 september 2026
Verzenddatum

Onderwerp Raadsinformatiebrief ontwikkelingen rondom uitbreiding en verzwaring hoogspanningsnet Leudal

Geachte raad,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen rondom de uitbreiding en verzwaring van het landelijke en regionale elektriciteitsnet die de komende jaren gevolgen kunnen hebben voor de gemeente Leudal.

De energietransitie, de groei van het elektriciteitsverbruik en de toenemende opwekking van duurzame energie zorgen ervoor dat het elektriciteitsnet in Nederland op veel plaatsen tegen zijn grenzen aanloopt. Om de leveringszekerheid van elektriciteit ook in de toekomst te kunnen garanderen, werken netbeheerders TenneT en Enexis aan een omvangrijk programma voor uitbreiding en versterking van het hoogspannings- en distributienet.

Binnen de gemeente Leudal lopen momenteel verschillende projecten die betrekking hebben op hoogspanningsverbindingen, hoogspanningsstations en de uitbreiding van het regionale elektriciteitsnet. Daarnaast onderzoekt TenneT samen met het ministerie van Klimaat en Groene Groei de aanleg van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven. De regio Limburg en betrokken gemeentes zijn bezig om een regioadvies op te stellen voor deze 380 kV verbinding waarover verder in deze raadsinformatiebrief meer. Dit gebeurt op basis van de huidige beperkte informatie die voorhanden is. Er worden diverse onderzoeken uitgevoerd voor de realisatie van deze hoogspanningslijn zoals een Plan Milieu Effectrapportage en een Integrale Effectenanalyse. De definitieve versies van deze documenten zijn nog niet vastgesteld.

Deze ontwikkelingen zijn van groot belang voor de toekomstige energievoorziening van Limburg, maar kunnen tegelijkertijd gevolgen hebben voor de leefomgeving van inwoners, bedrijven, landbouw, natuur en landschap binnen onze gemeente. Met deze brief informeren wij uw raad over de belangrijkste ontwikkelingen en de wijze waarop de gemeente hierin participeert.

Achtergrond

De vraag naar elektriciteit groeit sterk als gevolg van onder andere de verduurzaming van woningen, de elektrificatie van mobiliteit, de verduurzaming van bedrijfsprocessen en de uitbreiding van duurzame energieproductie.

Volgens TenneT is uitbreiding van het hoogspanningsnet noodzakelijk om ook na 2030 voldoende transportcapaciteit beschikbaar te houden in Limburg. Zonder aanvullende investeringen ontstaan belemmeringen voor woningbouw, economische ontwikkelingen en de verdere uitvoering van de energietransitie.

Om deze redenen worden op verschillende plaatsen in Limburg bestaande verbindingen uitgebreid, hoogspanningsstations verzaaid en nieuwe verbindingen onderzocht.

Belang voor Leudal

De gemeente Leudal bevindt zich op een strategische locatie binnen het Limburgse energienetwerk. Diverse bestaande hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations liggen binnen onze gemeentegrenzen of raken deze direct.

De gemeente ondersteunt het belang van een betrouwbare en toekomstbestendige energie-infrastructuur. Tegelijkertijd vraagt de ruimtelijke impact van deze projecten om een zorgvuldige afweging van belangen.

Bij de betrokkenheid van de gemeente staan onder meer de volgende aandachtspunten centraal:

- bescherming van de woon- en leefomgeving;
- behoud van landschappelijke waarden;
- bescherming van natuurgebieden en ecologische structuren;
- gevolgen voor landbouw en agrarische bedrijfsvoering;
- afstemming met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen;
- een zorgvuldig participatieproces voor inwoners, ondernemers en grondeigenaren.

Nieuwe 380 kV-verbinding Maasbracht - Eindhoven

De meest ingrijpende ontwikkeling voor Leudal betreft de aanleg van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven.

Waarom een nieuwe verbinding?

De bestaande verbinding tussen Maasbracht en Eindhoven bereikt naar verwachting rond 2030 haar maximale capaciteit. Om ook in de toekomst voldoende transportmogelijkheden te bieden voor elektriciteit is een tweede verbinding noodzakelijk.

Huidige stand van zaken

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei en TenneT zijn momenteel bezig met de verkenningsfase van het project. Binnen een breed zoekgebied worden verschillende tracéalternatieven onderzocht. Voor de verbinding zijn momenteel vier hoofdalternatieven in beeld:

- West;
- Midden;
- Oost;
- Oost variant 1.

Alle onderzochte alternatieven raken het grondgebied van de gemeente Leudal.

Regioadvies

In de komende periode werken de betrokken overheden gezamenlijk aan een regioadvies. Hierin worden de regionale belangen en aandachtspunten meegegeven aan het Rijk.

Het college is bevoegd om namens de gemeente een bijdrage te leveren aan dit regioadvies. Gezien de mogelijke impact van het project op onze gemeente vinden wij het belangrijk om uw raad tijdig over dit proces te informeren.

Voor de nieuwe 380 kV-verbinding tussen Maasbracht en Eindhoven wordt door de betrokken gemeenten, provincies en waterschappen gezamenlijk gewerkt aan een regioadvies voor het Rijk. Dit advies zal worden betrokken bij de uiteindelijke keuze voor een voorkeursalternatief voor het tracé. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft hiervoor een proces ingericht waarbij regionale overheden hun belangen, aandachtspunten en eventuele voorkeuren kunnen inbrengen. Hierbij worden de effecten op onder meer natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen, landbouw, economie en leefomgeving beoordeeld. Ook kunnen aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het tracé en mogelijke mitigerende maatregelen worden meegegeven. Het streven is om begin 2027 een gezamenlijk regioadvies vast te stellen, zodat dit tijdig kan worden betrokken bij de voorkeursbeslissing van het Rijk.

Integrale beoordeling tracéalternatieven

De gemeente Leudal heeft de vier onderzochte tracéalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding tussen Maasbracht en Eindhoven beoordeeld aan de hand van de gemeentelijke belangen, de uitkomsten van het plan-MER en een analyse van de effecten binnen de gemeentegrenzen. Daarbij zijn onder meer effecten op woningen, natuur, landschap, cultuurhistorie, landbouw en leefomgeving betrokken.

Uit deze integrale beoordeling komt naar voren dat Alternatief Oost variant 1 voor Leudal de meest evenwichtige oplossing biedt. Hoewel dit alternatief niet op alle afzonderlijke onderdelen het gunstigst scoort, leidt het per saldo tot de beste balans tussen de verschillende belangen die binnen de gemeente spelen.

Voorkeur en aandachtspunten gemeente

Alle belangen afwegende is Alternatief Oost variant 1 de beste optie voor de gemeente Leudal.

Oost-variant 1 scoort binnen Leudal duidelijk het gunstigst met slechts 3 woningen in de onderzoek strook. Dat zijn er 5 minder dan bij West, 11 minder dan bij Midden en 15 minder dan bij Alternatief Oost. Dit is een zwaarwegend voordeel vanuit de gemeentelijke doelstelling om de woon- en leefomgeving en kwetsbare groepen te beschermen.

Oost-variant 1 raakt binnen Leudal slechts 1 NNN-gebied en 1 zeer kwetsbaar gebied. Dit is lokaal de beste score. De variant raakt geen stiltegebied.

Oost-variant 1 bundelt vanaf Baexem gedurende langere tijd met de bestaande 380 kV-verbinding. Hierdoor wordt technische infrastructuur geconcentreerd en wordt gedeeltelijk voorkomen dat een geheel nieuwe zelfstandige corridor ontstaat. Bundeling heeft echter ook een keerzijde. Een tweede mastenrij naast de bestaande verbinding kan leiden tot een brede en visueel zware hoogspanningscorridor. Het plan-MER beschrijft bij langdurige bundeling een toenemende technologische belasting en een minder rustig en eenduidig landschapsbeeld. Dit raakt rechtstreeks aan de Leudalse kernwaarden Rust, Ruimte en Groen en aan het vereiste dat het laadvermogen van het landschap niet wordt overschreden.

Overige ontwikkelingen binnen Leudal

Naast de ontwikkeling van een nieuwe 380 kV-verbinding speelt in onze regio ook de vernieuwing en verzwaring van de bestaande 150 kV-hoogspanningsverbinding tussen Buggenum, Belfeld, Blerick en Boekend. De aanleiding hiervoor is de toenemende vraag naar elektriciteit als gevolg van woningbouw, verduurzaming, elektrificatie van bedrijven en de groei van duurzame energieopwekking. De bestaande verbinding beschikt momenteel over onvoldoende capaciteit om aan de toekomstige vraag te voldoen. Bovendien zijn delen van de huidige mastconstructies meer dan tachtig jaar oud en naderen deze het einde van hun technische levensduur.

De voorgenomen verzwaring leidt tot een verdrievoudiging van de transportcapaciteit en maakt het mogelijk om toekomstige ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken en duurzame energie beter te faciliteren. Daarbij wordt uitgegaan van vervanging van de bestaande verbinding. Volgens de huidige planning van TenneT kan de vernieuwde verbinding rond 2035 in gebruik worden genomen.

Omdat het tracé meerdere gemeenten doorkruist, onderzoeken de betrokken overheden de mogelijkheid om de provincie Limburg als bevoegd gezag aan te wijzen voor de ruimtelijke procedure. Hiermee kan één integrale projectprocedure worden doorlopen in plaats van afzonderlijke procedures per gemeente. Dit draagt bij aan een efficiënte besluitvorming, een uniforme aanpak richting inwoners en een zorgvuldige afweging van de verschillende belangen. De gemeenten Leudal, Peel en Maas en Venlo blijven daarbij actief betrokken bij de voorbereiding, tracéafwegingen en participatie met de omgeving.

Opwaardering bestaande 380 kV-verbindingen

TenneT werkt aan de verdere versterking van bestaande hoogspanningsverbindingen, waaronder de verbinding Maasbracht-Boxmeer-Dodewaard. Hierbij worden geen nieuwe tracés

aangelegd, maar worden bestaande geleiders en onderdelen vervangen of versterkt waardoor meer elektriciteit kan worden getransporteerd.

Hoogspanningsstations Haelen en Kelpen-Oler

Binnen Leudal worden ook bestaande hoogspanningsstations uitgebreid.

Het hoogspanningsstation aan de Roermondseweg in Haelen wordt uitgebreid met aanvullende installaties en transformatoren. Deze uitbreiding vindt plaats binnen de bestaande inrichting van het terrein.

Daarnaast wordt het hoogspanningsstation Kelpen-Oler verder uitgebreid. Dit station speelt een belangrijke rol in de versterking van het regionale elektriciteitsnet. Door de uitbreiding neemt de capaciteit van het station aanzienlijk toe.

Transformatorhuisjes

Ook op lokaal niveau wordt het elektriciteitsnet uitgebreid. In verschillende kernen worden nieuwe transformatorhuisjes gerealiseerd. Deze voorzieningen zijn noodzakelijk om de extra capaciteit vanuit het hoogspanningsnet daadwerkelijk beschikbaar te maken voor woningen, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen.

Voor inwoners zijn deze ontwikkelingen vaak het meest zichtbaar in de directe leefomgeving.

Voorzorgbeleid magneetvelden

Bij de aanleg, verzwaring en wijziging van hoogspanningsverbindingen wordt rekening gehouden met het landelijke voorzorgbeleid voor magneetvelden. Dit beleid is gebaseerd op wetenschappelijke onderzoeken waaruit aanwijzingen naar voren zijn gekomen voor een mogelijk verband tussen langdurige blootstelling aan magneetvelden en een verhoogde kans op leukemie. Hoewel een oorzakelijk verband niet wetenschappelijk is aangetoond, past het Rijk uit voorzorg maatregelen toe om blootstelling aan magneetvelden zo veel mogelijk te beperken.

Het voorzorgbeleid geldt niet alleen voor bovengrondse hoogspanningslijnen, maar ook voor ondergrondse hoogspanningskabels, hoogspanningsstations en transformatorvoorzieningen. Netbeheerders zijn verplicht om bij nieuwe projecten en aanpassingen zogenaamde bronmaatregelen toe te passen, zoals een optimale positionering van kabels en geleiders. Hierdoor kunnen de sterkte van magneetvelden en de omvang van de beïnvloedingszone aanzienlijk worden beperkt.

Voor bovengrondse hoogspanningslijnen geldt daarnaast dat aandacht wordt besteed aan de aanwezigheid van zogenoemde gevoelige bestemmingen, zoals woningen, scholen, kinderdagverblijven en zorginstellingen. Indien sprake is van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt bezien op welke wijze blootstelling aan magneetvelden zo veel mogelijk kan worden beperkt. Daarbij vindt steeds een integrale belangenafweging plaats waarin ook andere ruimtelijke, maatschappelijke en economische belangen worden betrokken.

Voor de gemeente Leudal vormt het voorzorgbeleid een belangrijk aandachtspunt bij de beoordeling van de verschillende tracéalternatieven. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de afstand tot woonbebouwing en andere gevoelige functies, zodat eventuele effecten op de leefomgeving zorgvuldig kunnen worden meegewogen.

Participatie en communicatie

De verschillende projecten bevinden zich in uiteenlopende fasen van voorbereiding en uitvoering. Voor een aantal projecten is het Rijk bevoegd gezag, voor andere projecten de provincie of de betrokken gemeenten.

De gemeente vindt het van belang dat inwoners, ondernemers, grondeigenaren en andere belanghebbenden tijdig worden betrokken bij ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor hun leefomgeving.

Wij blijven daarom in gesprek met TenneT, Enexis, provincie en Rijk over een zorgvuldige participatie en heldere communicatie richting de omgeving.

Vervolg

De komende jaren worden voor verschillende projecten verdere onderzoeken uitgevoerd en besluiten voorbereid.

Met name voor de nieuwe 380 kV-verbinding tussen Maasbracht en Eindhoven worden in de komende periode belangrijke keuzes gemaakt ten aanzien van het uiteindelijke tracé. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn die relevant zijn voor de gemeente Leudal of voor de gemeenteraad, zullen wij u hierover informeren.

Raadsinformatiebijeenkomst 16 september 2026

Om de raad te informeren over de netcongestie en de oplossingen die hiervoor worden gezocht binnen de gemeente Leudal wordt er op 16 september 2026 een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd van 19.00 tot 21.00. Deze vindt plaats in de raadszaal.

Hoogachtend,

DE WILLEM VAN LEUDAL

De loco-burgemeester

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

Drs. M. Graef